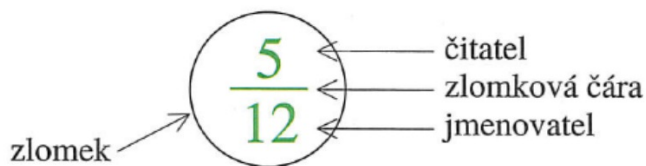

ZLOMEK pět dvanáctin

Jmenovatel zlomku udává, na kolik stejných částí je celek rozdělen.

Čitatel sděluje, kolik těchto částí zlomek obsahuje.

Cvičení

1 Přečti zlomky:

a) $\frac{1}{6}$

b) $\frac{1}{10}$

c) $\frac{3}{5}$

d) $\frac{2}{9}$

e) $\frac{12}{15}$

2 Zapiš zlomky:

a) tři osminy

b) sedm jedenáctin

c) dvě pětiny

d) pět šestnáctin

e) jedenáct třináctin

f) jedna padesátina

$$\frac{3}{8}$$

$$\frac{5}{16}$$

$$\frac{7}{11}$$

$$\frac{11}{13}$$

$$\frac{2}{5}$$

$$\frac{1}{50}$$

1. Čtení a zápis zlomků

1. Přečti zlomky:

a) $\frac{2}{5}$; $\frac{7}{10}$; $\frac{5}{13}$; $\frac{7}{23}$; $\frac{8}{15}$

b) $\frac{3}{28}$; $\frac{6}{91}$; $\frac{12}{151}$; $\frac{19}{210}$; $\frac{6}{700}$

c) $\frac{115}{63}$; $\frac{32}{7}$; $\frac{131}{78}$; $\frac{52}{25}$; $\frac{368}{159}$

2. Zapiš zlomky:

a) patnáct čtyřicetidevítin..... $\frac{15}{49}$

c) sedm stodvacetipětín $\frac{7}{125}$

e) dvě stotřicetiny

g) patnáct čtyřicetín $\frac{15}{40}$

$$\frac{2}{130}$$

b) dvacet dva třiašedesátin $\frac{22}{63}$

d) osmnáct devětapadesátin $\frac{18}{59}$

f) osm pětasedmdesátin $\frac{8}{35}$

h) dvanáct sedmačtyřicetín $\frac{12}{44}$

3. Zapiš zlomky:

a) šest lomeno dvaceti pěti

$$\frac{6}{25} \frac{21}{32}$$

c) dvacet jedna lomeno třiceti dvěma

$$\frac{21}{32}$$

e) třicet dva lomeno čtyřiceti třemi

$$\frac{32}{43}$$

$$\frac{38}{805}$$

g) třicet osm lomeno osmi sty pěti

$$\frac{38}{805}$$

b) sedmáct lomeno sedesáti

$$\frac{17}{70}$$

d) devět lomeno dvaceti jednou

$$\frac{9}{27}$$

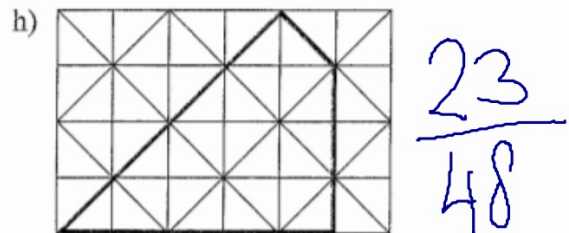
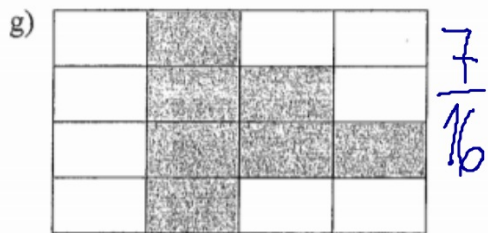
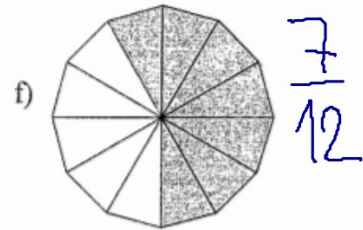
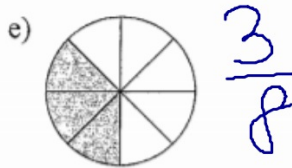
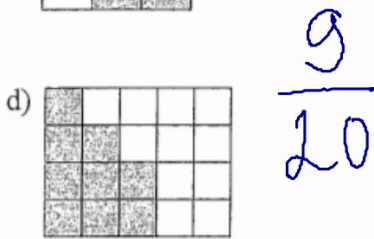
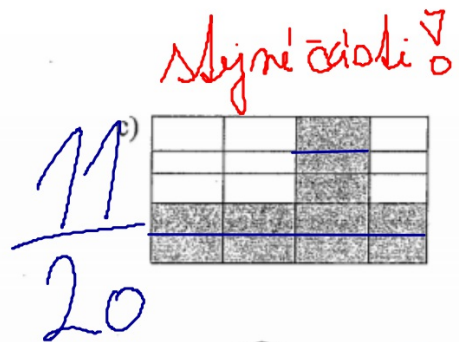
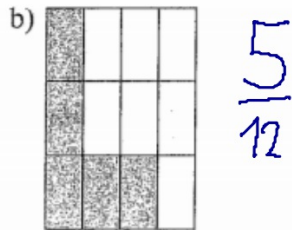
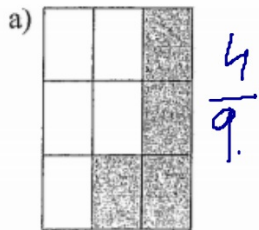
f) osm lomeno dvěma sty třemi

$$\frac{8}{203}$$

h) sedm lomeno sto třinácti

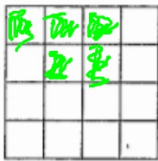
$$\frac{7}{113}$$

6. Zapiš zlomkem, jak velká část celku je vybarvena:

7. V nakresleném obrázci vybarvi celistvou část tak, aby představovala danou část celku.

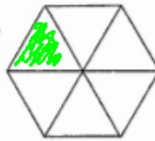
a) $\frac{5}{16}$

b) $\frac{7}{12}$

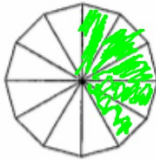
c) $\frac{1}{6}$

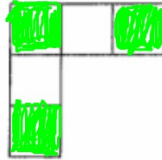
d) $\frac{3}{10}$

e) $\frac{5}{12}$

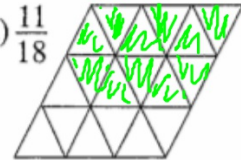
f) $\frac{3}{5}$

g) $\frac{4}{9}$

h) $\frac{11}{18}$

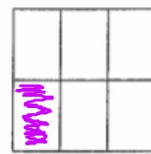
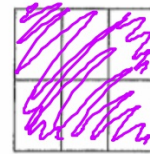

8. Vybarvi část celku:

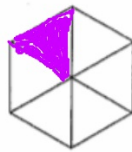
a) $\frac{17}{9}$

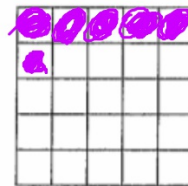
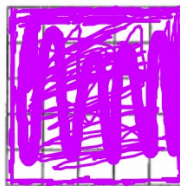
b) $\frac{13}{6}$

c) $\frac{7}{6}$

d) $\frac{31}{25}$

3 Zkontroluj Pepovy zápisy zlomků. Piš *ano* – *ne*, chyby oprav:

a) dvě padesátiny $\frac{2}{50}$ ✓ b) pět devatenáctin $\frac{5}{90}$ ✗ $\frac{5}{19}$

c) sedmnáct šestin $\frac{6}{17}$ ✗ $\frac{17}{6}$ d) tři stopětiny $\frac{3}{150}$ ✗ $\frac{3}{105}$

e) jedna sedmsetsedmdesátsedmina $\frac{1}{777}$ ✓

Zlomek $\frac{1}{777}$ čteme *jedna sedmsetsedmdesátsedmina*
nebo jednodušeji (abychom si nezlomili jazyk)
jedna lomeno sedmi sty sedmdesáti sedmi.

4 Přečti zlomky oběma způsoby:

a) $\frac{1}{3}$

b) $\frac{4}{5}$

c) $\frac{7}{9}$

d) $\frac{6}{15}$

e) $\frac{12}{30}$

f) $\frac{57}{65}$

g) $\frac{8}{100}$

Zapiš zlomky:

A

B

jedna sedmina
tři dvanáctiny
devět devatenáctin
osm osmdesátin

jedna šestina
dvě třináctiny
osm osmnáctin
devět devadesátin

$$\frac{1}{7} \quad \frac{3}{12} \quad \frac{9}{19} \quad \frac{8}{80} \quad \frac{1}{6} \quad \frac{2}{13} \quad \frac{8}{18} \quad \frac{9}{90}$$

7 Zapisuj zlomky:

a) Číselník je 8, jmenovatel je o 2 větší než číselník.

b) Jmenovatel je 5, číselník je o 3 menší než jmenovatel.

c) Číselník je 14, jmenovatel je dvojnásobek číselníku.

d) Číselník je 10, součet číselníku a jmenovatele je 23.

$$a) \frac{8}{10} \quad b) \frac{2}{5} \quad c) \frac{14}{28} \quad d) \frac{10}{13}$$

8 Zapiš pomocí zlomku v metrech:

a) 1 cm

b) 10 cm

c) 30 cm

d) 25 cm

f) 75 cm

g) 15 cm

h) 68 cm

i) 82 cm

$$a) \frac{1}{100} \text{ m}$$

$$\frac{10}{100} \text{ m}$$

$$\frac{30}{100} \text{ m}$$

$$\frac{25}{100} \text{ m}$$

$$\frac{75}{100} \text{ m}$$

$$\frac{15}{100} \text{ m}$$

$$\frac{68}{100} \text{ m}$$

$$\frac{82}{100} \text{ m}$$

$$1 \text{ kg} = 1000 \text{ g}$$

10 Zkontroluj, zda Pepa doplnil výsledky správně. Chyby oprav:

a) $\frac{1}{4} \text{ kg} = 250 \text{ g}$ ~~✓~~

b) $\frac{2}{5} \text{ kg} = 200 \text{ g}$ ~~✓~~ 400g

c) $\frac{3}{4} \text{ kg} = 34 \text{ g}$ ~~✓~~ 750g

d) $\frac{1}{2} \text{ kg} = 5000 \text{ g}$ ~~✓~~
500 g

e) $\frac{3}{10} \text{ kg} = 3 \text{ g}$ ~~✓~~
300 g

f) $\frac{3}{1000} \text{ kg} = 3 \text{ g}$ ✓

$$\frac{2}{5} \text{ kg} \approx 1000 \Rightarrow 1000 : 5 = 200 \cdot 2 = 400 \text{ g}$$

$$\frac{3}{4} \text{ kg} \approx 1000 \Rightarrow 1000 : 4 = 250 \cdot 3 = 750 \text{ g}$$

Řidič jede se svou červenou Fabií stálou rychlostí 100 kilometrů za hodinu.

Zapiš, kolik kilometrů ujede

a) za $\frac{1}{2}$ hodiny,

b) za $\frac{1}{4}$ hodiny,

c) za $\frac{3}{4}$ hodiny.

50 km

25 km

75 km

Vyber správnou odpověď: Zlomek $\frac{0}{12}$ vyjadřuje
12, 8, 4, 2, 1,
díů dortu rozděleného na 12 stejných částí.

0

Pamatuj!!!

$$\frac{0}{6} = 0 \quad \frac{0}{15} = 0$$

Je-li číselník zlomku nula, rovná se zlomek nule.

V žádném zlomku *nesmí* být jmenovatel roven nule!

$$\frac{5}{0} \text{ nemá smysl !!!}$$

$$\frac{4}{4} = 1 \quad \frac{19}{19} = 1 \quad \frac{1}{1} = 1$$

Zlomek, který má stejného číselníka a jmenovatele, se rovná jedné.